

quan, triomfant, en Bell-lloch, ab ira cega, els germans Oliver al butxi entrega, mentre 'l poble á Enrich quart per rey pregón!

Y en les guerres crudels ab els francesos, quan Castella 'ns volia al jou sotmesos y contra 'ls Segadors va Felip quart, ta gloria pel Vallés veus sempre extesa, servant-te inexpugnable fortaleza essent de nostres drets ferm baluart.

Fins ara que entre runes ja t'ensorres, conserves dels Torrelles les tres torres com á simbol de triple poderiu. Tos murs espitllersats y regia estansa demostren bé 'l respecte y gran privansa que ha segles alcansá ton senyoriu.

Senyoriu que á cap més no cal que envegis, puig l' arxiu veus honrat pels privilegis que per lleal te cediren nostres reys; si bé 'l mes rich blasó que ostentar pugues es l' haver en diades malestrugues aydat á Catalunya ab tos serveys.

Per xó d' admiració mon cap s' inclina quan tes gestes y glories endavina pintades en tos gotichs capitells, que embelliren la cambra deliciosa en que Dolça, la damisela hermosa, de Rogeli besá 'ls daurats catells.

¡ Jo us venero, oh pedres desgastades hont la patria entre 'l llor hi te gravades les proeses que un jorn van fer-la gran!
¡ Jo us saludo, historiquies muralles que entremitj la remor de les batalles del gran Jofre 'l penó heu servat triomfant!

¡ Que Déu vos guard, oh gotiques despulles!
Sou de l' Arbre Sagrat preuades fulles que fins á terra y tot may morireu.
Mentres quedi un borrar de vostra historia
¡ Catalunya hi tindrà un joyell de gloria!
¡ Record de ses grandeses ne sereu!

Hermenegild CARRERA Y MIRÓ.

La Roca.

*****

Un busca pahons

La una de la nit havia ja caigut dels cloquers de la ciutat. Els carrers eren animats de gent que sortia de cafés, teatres, balls y reunions y anava al descans cotidiá. Tothom avensava depressa y silenciosament. Barcelona dormia. Ab tot, al bell mitj de la Rambla, enfront del Liceu, hi havia aglomeració de gent que rotllaven á un geperut de geni de diable que estava discutint enfutismat fins al cap d' amunt, ab un senyor que l' havia reptat per haver fet present d' una sobirana galeta á un baillet joganer que passá miránt-sel ab somriure á flor de llabis. Els crits dels discutidors anaven pujant de tó, trencant aixís el dols silenci del vespre. Les discussions tenfen trasses de esser duradores... Y veritablement s' hagueren perllongat molt si la campaneta avís d' un oportú tramvía no hagués anunciat sa presencia. Perqué al sentir-la fou quan el gepich, ab algunes paraules groixudes doná terme á la conversa, y s' obrí passera en aquella muralla de carn humana que l' encerclava, dirigintse al tramvía ahont pujá seguit de pitos y riallasses.

Per sa disort va quedarse á la plataforma de darrera, que ben prompte quedá plena. El cobrador contá y deixá caure 'l lletreret de lleno. Aleshores hi havia el nombre de passatgers fixats pel reglament. Però al pobre geperut de carácter bullanguer li passá per la xaveta tatxar d' abús el que 'l cobrador dongués cabuda á tanta gent.

—Es un escándol—deya ensorrat entre la demés gent.—Es un escándol que permetin que siguém tants passatgers en la plataforma. El cobrador hauria d' atendes á les ordres del reglament.

—Ja m' hi atench, senyor meu— replicá 'l cobrador—y ara precisament están justos els passatgers que hi caben.

—¡Si hi aném com sardines al barrill!... Es impropri de....

—¿Que vol que li digui? ¡pobre de mi! Prengui una mica de paciència.

—No senyor; no tinch que pendre res. La companyia no te dret á fernes estar en prensa. ¿Ho sent? No te dret, cap dret.

—Be vaja, val més que no donguém llargues al assumpto.

—¿Que vol dir ab aixó, eh? ¿Que vol dir? Es que si per cas...

Un murmur dels passatgers y crits demanant silenci ofega la veu del reganyós.

Un jove puja al estribo.

—Caballer;—diu el cobrador—no s'hi cab. Fassi l' obsequi de baixar.

—Be, home, si que hi cabré prenent tots quelcom de paciència.

—No senyor; no es possible.

—Be vaja...

—Miri que 'm compromet. Fassi l' obsequi. Y el jove baixa mal humorat.

—¡Pst! cobrador—crida una veu esquerdada—vol fer el favor....

El cobrador estira la campaneta; para el tramvía y de dintre 'l vehícol surten dos nens, una nena, el papa, la mama, l' avia, la teta, la dida y la ninyera ab un farcell. A cambi dels que baixen pujen varis joves que 's queden també á la plataforma.

—A veure—exclama el cobrador amohinat:—¿volen passar á dintre?...

—Ningú 's mou.

—Fássinme l' obsequi.

Res.

—¿Ho senten?

—Vamos al vert. ¿Quantos n' hi van aquí 'l detrás?...—diu un Gutierrez pujant al estribo—Tres, cinco, set, nou, doce... en sobren: haganme 'l favort de baixar.

—Peró si dins n' hi caben tres diu el cobrador.

—Pues, donchs, passeu dentro, senyors. Haganme la gracia ..

—No vuy anarhi.—replica 'l geperut,—no vuy rostirme.

—Déjese de conversas y pase dentro.

—No me da la republicana gana. Ves; ara que ja comensa á fer una calor insoportable, tot tancat.

—¡Oh! No ns es permés baixar els vidres. Aquesta poca fresca pot molestar á alguns passatgers.

—Que no hi pugim, donchs, els malalts. Els tfsichs al hospital.

—Peró ¿que té que veurer eso con la sal d' higuera? Pasen, vamos, pasen.

—No senyor. No hi vuy passar. Y no té cap dret pera obligarmhi ¿ho sent? cap dret.

—Osté falta á la autoridaz.

—Me 'n fum. Vegi. Y si m' obliguessin á ficarme dintre, d' un cop de puny rompía un vidre.

—Y el tindría que pagar—fa 'l cobrador.

—Romansos de cinch céntims, pagaría jo.

—Lo veuríamos.

—La companyia no te cap dret pera aplicar calefacció als passatgers.

—Sánchez;—crida 'l conductor ¿que no puedo tirar?

Alguns passatgers s' han ficat dintre, y tots s' impacienten del paro causat per la discussió.

—Tres, cinco, vuit... Bueno. Ara están bien. Aaarriba.

El cobrador toca la campaneta y el tramvía arrenca. El geperut parla entre dents.

Al poch, puja l' inspector. Pren el número y passa á demanar els bitllets. El geperut no 'l té.

—A veure: ¿el bitlet de vosté?

—L' he llesat. No tinch cap obligació d' ensenyarlo á ningú.

—Si senyor, vosté ha de guardarlo durant el tragecte pera presentarlo á qualsevol empleat que li demani. Aixís ho diu la nota.

—Jo no 'n tinch que fer res. A mes, un paper no serveix pera esser guardat: donguessiu cartulina... De totes maneres, un cop he pagat, la companyia no te dret á exigirme res.

—Que si senyor. ¿Vol veure com el faig tornar á pagar?

—Y ca, home, y ca... Molta llengua, vegi.

—¿Molta llengua?

—Si, home, si: y pochets fets. Vingui, home, vingui davant de casa...

—(¡...!) Be vaja, no 'n parlem mes perque encara m' incomodaría.

—Si...

—Y no 'm convenen les enrabiades,

—Deu tenir por de ferirse... Quins empleats més pochets modus te aquesta companyia, home, sembla mentida.

—Fassi el favor de callar, ó sinó anirém á males.

—¡¡Pff! ¿Que vol dir? Que no veu que ha de menjar més sopes, sant cristiá...

—(L' inspector) Guardia; haga el favor... Haga el favor, guardia.

—Calli, home, calli, que cap empleat té dret...

—¿Qué vol tan dret, tan dret, aquet geperut?—Exclama 'l cobrador enfutismat.

Els passatgers no poden més y rompen en sarcástica riallassa produida per les inverosimilituts del esguerrat de físich y de cervell.

Aquest, ja exasperat, tot pegant cops de gep á tort y á dret ab els punys amensadors enlairats, baixa desfentse en impropis contra 'ls insolents del tramvía que cap dret tenen á insultarlo.

El gepich es pert en la fosca y al tramvía tots riuen.

Enrich GODÓ Y PLA.

*****

==LES SENYORES que necessitin comprar vestits, abrichs, hoes, articles blancs y géneros de punt, visitin primer els grans magatzems **LAS INDIAS** del carrer de la Canuda, **Barcelona**, prop de la Rambla.

*****

Crónica Comarcal

Ripollet

Organisat pel Centre Nacionalista Radical de Barcelona, tingué lloch diumenge passat a Ripollet, un meeting de propaganda de l'ideal nacionalista.

L'acte 's celebrá a la sala del café de Dalt, a les quatre de la tarde, ab nombrosa concurrencia, y baix la presidencia del entusiasta aimant de Catalunya en Jaume Ventura.

Hi prenguerem part, pronunciant coratjosos discursos, en Joan Vives y en Ricart Cavallería, del Centre Nacionalista Rádical; en Ramon Juliachs y en Gabriel Arnijes, del Centre Progrés; en Fons, per l' Associació de Lectura Catalana, y en Ventura, qui, com a president, resumi 'ls discursos, fixant ben bé 'ls